II

(Neleģislatīvi akti)

TIESĪBU AKTI, KO PIEŅEM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO/EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama šādā tīmekļa vietnē: http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) Noteikumi Nr. 81 – Vienoti noteikumi par divriteņu mehānisko transportlīdzekļu ar blakusvāģi vai bez tā atpakaļskata spoguļu apstiprināšanu attiecībā uz atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu uz stūres

Iekļauts viss spēkā esošais teksts līdz

Noteikumu sākotnējās redakcijas 2. papildinājumam, kas stājies spēkā 2007. gada 18. jūnijā

SATURS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma

I. ATPAKAĻSKATA SPOGUĻI

2. Definīcijas

3. Apstiprinājuma pieteikums

4. Marķējumi

5. Apstiprinājums

6. Vispārīgas prasības

7. Īpašas specifikācijas

8. Testi

9. Ražošanas atbilstība

10. Sankcijas par ražošanas neatbilstību

11. Atpakaļskata spoguļa tipa apstiprinājuma grozījums un paplašinājums

12. Pilnīga ražošanas izbeigšana

II. ATPAKAĻSKATA SPOGUĻU UZSTĀDĪŠANA

13. Definīcijas

14. Apstiprinājuma pieteikums

15. Apstiprinājums

16. Prasības

17. Ražošanas atbilstība

18. Sankcijas par ražošanas neatbilstību

19. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma grozījums un paplašinājums

20. Pilnīga ražošanas izbeigšana

21. To tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī administratīvo struktūrvienību nosaukums un adrese

PIELIKUMI

1. pielikums Paziņojums par atpakaļskata spoguļa tipa apstiprināšanu, apstiprinājuma noraidīšanu, paplašināšanu vai atsaukšanu, vai pilnīgu ražošanas pārtraukšanu atbilstīgi Noteikumiem Nr. 81.

2. pielikums Paziņojums par apstiprinājuma piešķiršanu, noraidīšanu, apstiprinājuma paplašināšanu vai apstiprinājuma atsaukšanu, vai ražošanas galīgu pārtraukšanu transportlīdzekļa tipam attiecībā uz atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu atbilstīgi Noteikumiem Nr. 81

3. pielikums Atpakaļskata spoguļa apstiprinājuma zīmes izvietojums

4. pielikums Transportlīdzekļa apstiprinājuma zīmes izvietojums attiecībā uz atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu

5. pielikums Atstarošanās spējas noteikšanas testa metode

6. pielikums Spoguļa atstarojošās virsmas izliekuma rādiusa "r" noteikšanas procedūra

7. pielikums Ražošanas atbilstības kontrole

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz:

1.1. atpakaļskata spoguļiem, kas paredzēti uzstādīšanai L ([1]) kategorijas transportlīdzekļiem bez virsbūves, kas daļēji vai pilnīgi aptver vadītāju, un

1.2. atpakaļskata spoguļu uzstādīšanai L kategorijas transportlīdzekļiem bez virsbūves, kas daļēji vai pilnīgi aptver vadītāju ([2]).

I. ATPAKAĻSKATA SPOGUĻI

2. DEFINĪCIJAS

Šajā regulā

2.1. "atpakaļskata spogulis" ir ierīce, ar ko paredzēts nodrošināt skaidru aizmugures pārredzamību;

2.2. "atpakaļskata spoguļa tips" ir ierīce, kurai neatšķiras turpmāk minētie būtiskie parametri:

2.2.1. atpakaļskata spoguļa atstarojošās virsmas izliekuma izmēri un rādiuss;

2.2.2. atpakaļskata spoguļu konstrukcija, forma vai materiāli, tajā skaitā savienojums ar transportlīdzekli;

2.3. "atpakaļskata spoguļa klase" apzīmē visas ierīces, kurām ir viens vai vairāki kopīgi parametri vai funkcijas.

Šajos noteikumos minētie atpakaļskata spoguļi tiek grupēti "L" klasē.

2.4. "r" ir izliekuma rādiusu vidējais rādiuss, ko mēra uz atstarojošās virsmas saskaņā ar šā pielikuma 6. pielikuma 2. punktā aprakstīto metodi;

([1]) Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

([2]) Attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem ar mazāk nekā četriem riteņiem un virsbūvi, kas daļēji vai pilnībā aptver vadītāju, piemēro Noteikumus Nr. 46.

2.5. "izliekuma pamatrādiusi vienā atstarojošās virsmas (ri) un (r′i) punktā" ir vērtības, kas ar 6. pielikumā definēto iekārtu iegūtas, mērot uz atstarojošās virsmas loka plaknē, kas ir paralēla lielākajam spoguļa izmēram un iet cauri tā centram un uz loka, kas ir perpendikulārs pret to;

2.6. "izliekuma rādiuss vienā atstarojošās virsmas punktā (rp)" ir izliekuma pamatrādiusu ri un r′i vidējais aritmētiskais, t. i.„:

$$rp = \frac{ri + r'i}{2}$$

2.7. "spoguļa centrs" ir atstarojošās virsmas redzamā laukuma centrs;

2.8. "atpakaļskata spoguļa sastāvdaļu izliekuma rādiuss" ir tā apļa loka rādiuss "c", kas visvairāk atbilst attiecīgās daļas izliektajai formai.

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

3.1. Atpakaļskata spoguļa tipa apstiprinājuma pieteikumu iesniedz tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

3.2. Katra atpakaļskata spoguļa tipa pieteikumam pievieno šādus dokumentus trīs eksemplāros un šādas ziņas:

3.2.1. tehnisko aprakstu, kurā iekļauti norādījumi par uzstādīšanu un norādīts(-i) transportlīdzekļu tips(-i), kuram(-iem) paredzēts atpakaļskata spogulis;

3.2.2. pietiekami detalizētus rasējumus, kas

3.2.2.1. ļauj pārbaudīt atbilstību vispārīgajām specifikācijām 6. punktā;

3.2.2.2. ļauj pārbaudīt atbilstību vispārīgajām specifikācijām 7.1. punktā un

3.2.2.3. ļauj pārbaudīt apstiprinājuma zīmei paredzēto un 4.2. punktā noteikto laukumu izvietojumu.

3.3. Turklāt apstiprinājuma pieteikumam pievieno četrus atpakaļskata spoguļa tipa paraugus. Pēc tā tehniskā dienesta pieprasījuma, kas veic apstiprinājuma testus, var būt nepieciešami papildu paraugi.

3.4. Kompetentā iestāde pirms tipa apstiprinājuma piešķiršanas pārbauda, vai ir paredzēti pasākumi, kas garantē efektīvu ražojumu atbilstības kontroli.

4. MARĶĒJUMI

4.1. Uz apstiprinājumam iesniegtajiem atpakaļskata spoguļu paraugiem ir izgatavotāja tirdzniecības nosaukums vai preču zīme; šis marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.

4.2. Uz katra atpakaļskata spoguļa turētāja ir pietiekami liela vieta, lai uz tā izvietotu apstiprinājuma zīmi, kam jābūt salasāmai, kad atpakaļskata spogulis ir uzstādīts transportlīdzeklī. Šī vieta norādīta 3.2.2. punktā minētajos rasējumos.

5. APSTIPRINĀJUMS

5.1. Ja apstiprināšanai iesniegtie paraugi atbilst 6. līdz 8. punkta prasībām, tad atpakaļskata spoguļa attiecīgajam tipam piešķir apstiprinājumu.

5.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 00 noteikumu sākotnējai redakcijai) norāda uz grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai. Viena un tā pati līgumslēdzēja puse nedrīkst piešķirt tādu pašu apstiprinājuma numuru citam atpakaļskata spoguļa tipam.

5.3. Paziņojumu par atpakaļskata spoguļa tipa apstiprināšanu, apstiprinājuma paplašināšanu vai noraidīšanu saskaņā ar šiem noteikumiem 1958. gada nolīguma dalībvalstīm dara zināmu ar dokumentu, kura veidlapas paraugs ir šo noteikumu 1. pielikumā.

5.4. Katram atpakaļskata spogulim, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam tipam, papildus 4.1. punktā noteiktajam marķējumam 4.2. punktā norādītajā vietā piestiprina skaidri redzamu starptautisko apstiprinājuma zīmi, kas sastāv no:

5.4.1. apļa, kura iekšpusē ir burts E, kam seko tās valsts atšķirības numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu ([3]);

5.4.2. apstiprinājuma numura;

5.4.3. papildu simbola "L" burta veidā;

5.5. Apstiprinājuma zīme un papildu simbols ir skaidri salasāmi un neizdzēšami.

5.6. Šo noteikumu 3. pielikumā ir apstiprinājuma zīmes un papildu simbola izvietojuma paraugs.

6. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

6.1. Visi atpakaļskata spoguļi ir regulējami.

6.2. Atstarojošās virsmas mala ir ievietota turētājā, kam pa perimetru visos punktos un visos virzienos vērtība "c" ir 2,5 mm vai lielāka par to. Ja atstarojošā virsma izvirzās ārpus turētāja, izliekuma "c" rādiuss izvirzītās daļas malā nav mazāks par 2,5 mm, un atstarojošajā virsma iebīdās turētājā, izvirzītajai daļai pieliekot 50 N lielu spēku vislielākā izvirzījuma punktam attiecībā pret turētāju horizontālā virzienā, apmēram paralēli transportlīdzekļa vidējai plaknei garenvirzienā.

6.3. Ja atpakaļskata spogulis uzstādīts uz plaknes virsmas, izliekuma "c" rādiuss ir vismaz 2,5 mm visās tā daļās neatkarīgi no ierīces noregulējuma, ieskaitot tās daļas, kas joprojām ir savienotas ar turētāju pēc 8.2. punktā paredzētā testa, ja šīs daļas statiskā stāvoklī varētu nonākt kontaktā ar lodi, kuras diametrs ir 100 mm.

6.3.1. Prasības, kas attiecībā uz rādiusu paredzētas 6.3. punktā, nepiemēro tādu stiprinājuma iedobumu vai padziļinājumu malām, kuru diametrs ir mazāks nekā 12 mm ar noteikumu, ka šīs malas ir neasas.

6.4. Atpakaļskata spoguļa daļām, kas izgatavotas no materiāla, kura cietība ir mazāka nekā 60 pēc Šora A cietības skalas, nepiemēro 6.2. un 6.3. punkta noteikumus.

7. ĪPAŠAS SPECIFIKĀCIJAS

7.1. Izmēri

7.1.1. Atstarojošās virsmas minimālie izmēri ir tādi, lai:

7.1.1.1. šis laukums nebūtu mazāks par 69 cm^2;

7.1.1.2. apaļu spoguļu diametrs būtu vismaz 94 mm;

7.1.1.3. ja atpakaļskata spoguļi nav apaļi, izmērs būtu tāds, ka uz to atstarojošās virsmas var uzzīmēt apli, kura diametrs 78 mm.

7.1.2. Atstarojošās virsmas maksimālie izmēri ir tādi, lai:

7.1.2.1. apaļu spoguļu diametrs nepārsniegtu 150 mm;

7.1.2.2. ja atpakaļskata spoguļi nav apaļi, atstarojošā virsma ietilptu 120 mm × 200 mm lielā taisnstūrī.

([3]) 1958. gada nolīguma pušu pazīšanas numuri ir doti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/2.redakcija, 1. grozījumi.

7.2. Atstarojošā virsma un atstarojuma koeficients

7.2.1. Atpakaļskata spoguļa atstarojošā virsma ir sfēriski izliekta.

7.2.2. Izliekuma rādiusu starpības:

7.2.2.1. Starpība starp ri vai r′i un rp jebkurā atskaites punktā nepārsniedz 0,15 r.

7.2.2.2. Starpība starp izliekuma rādiusiem (r_{p1}, r_{p2} un r_{p3}) un r nepārsniedz 0,15 r.

7.2.3. Vērtība "r" nav mazāka par 1 000 mm un lielāka par 1 500 mm.

7.2.4. Parastā atstarojuma koeficienta vērtība, ko nosaka pēc metodes, kas aprakstīta šo noteikumu 5. pielikumā, nav mazāka kā 40 %. Ja spogulim ir divi režīmi ("dienas" un "nakts"), "dienas" režīmā ir iespēja atpazīt ceļu satiksmē izmantoto signālu krāsas. Parastā atstarojuma koeficienta vērtība "nakts" režīmā nav mazāka kā 4 %.

7.2.5. Atstarojošā virsma saglabā 7.2.4. punktā precizētos parametrus, arī ilgstošos nelabvēlīga laika apstākļos normālā ekspluatācijas režīmā.

8. TESTI

8.1. Atpakaļskata spoguļiem veic 8.2. un 8.3. punktā aprakstītos testus, lai noteiktu to triecienizturību un izturību pret liekšanu turētājā, kas piestiprināts pie kāta vai balsta.

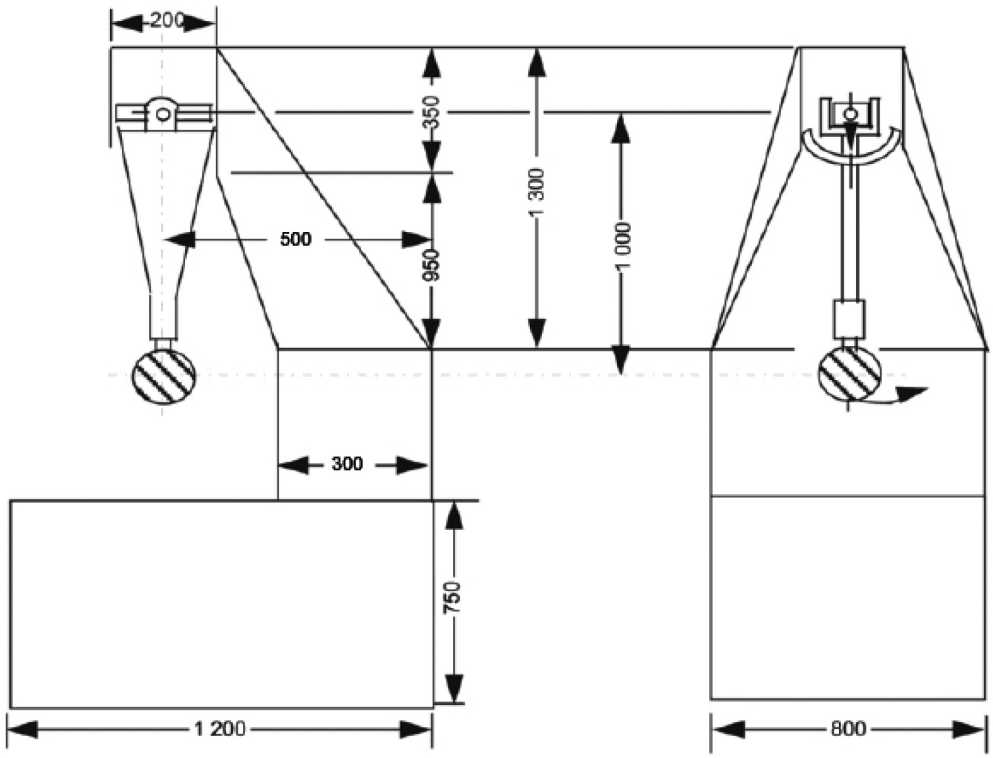
8.2. Triecienizturības tests

8.2.1. Testa iekārtas apraksts

8.2.1.1. Testa iekārta sastāv no svārsta, kas svārstās taisnā leņķī ap divām horizontālām asīm, kuras viena pret otru atrodas taisnā leņķī un no kurām viena ir perpendikulāra attiecībā pret svārsta "palaišanas" trajektorijas priekšējo plakni. Svārsta galā ir āmurs, kas ir no cietas lodes ar diametru 165 ± 1 mm, kura pārklāta ar 5 mm biezu gumiju, kuras cietība ir 50 pēc Šora A cietības skalas. Iekārta ir nostiprināta, kas ļauj noteikt balsta maksimālo leņķi atbrīvošanas plaknē. Balstu, kas cieši piestiprināts pie svārsta rāmja, izmanto, lai turētu paraugus atbilstoši 8.2.6. punktā norādītajām prasībām attiecībā uz triecienu. 1. attēlā ir norādīti testa iekārtas izmēri un īpašas specifikācijas attiecībā uz konstrukciju.

8.2.1.2. Svārsta spēka impulsa centrs sakrīt ar āmuru veidojošās lodes centru. Tas atrodas palaišanas plaknē tādā attālumā "l" no svārstību ass, kas ir vienāds ar 1 m ± 5 mm. Samazinātā svārsta masa trieciena centrā ir m_o = 6,8 ± 0,05 kilogrami. Attiecību starp svārsta smaguma centru un tā rotācijas asi izsaka šādi:

$$m_o = m \frac{d.}{1}$$

1. attēls

(izmēri milimetros)

8.2.2. Testa apraksts

8.2.2.1. Procedūru, ko izmanto, lai piestiprinātu atpakaļskata spoguli pie balsta, iesaka ierīces ražotājs vai vajadzības gadījumā – transportlīdzekļa izgatavotājs.

8.2.2.2. Atpakaļskata spoguļa novietojums testa veikšanai.

8.2.2.2.1. Atpakaļskata spoguļus nostiprina svārsta trieciena iekārtā, lai asis, kas atrodas vertikāli un horizontāli, uzstādot atpakaļskata spoguli transportlīdzeklī saskaņā ar transportlīdzekļa vai atpakaļskata spoguļa ražotāja uzstādīšanas instrukcijām, atrastos līdzīgā stāvoklī.

8.2.2.2.2. Ja atpakaļskata spogulis ir regulējams attiecībā pret pamatni, testu veic tādā stāvoklī, kurā spoguļa vai transportlīdzekļa izgatavotāja nodrošinātā regulējuma robežās jebkurai šarnīrierīcei ir vismazākās iespējas darboties.

8.2.2.2.3. Ja atpakaļskata spogulim ir ierīce, ar ko regulēt tā attālumu no pamatnes, ierīci noregulē tādā stāvoklī, kurā attālums starp turētāju un pamatni ir vismazākais.

8.2.2.2.4. Ja atstarojošā virsma turētājā ir kustīga, to noregulē tā, lai augšējais stūris, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa, būtu vistālāk izvirzīts attiecībā pret turētāju.

8.2.2.3. Ja svārsts ir vertikālā stāvoklī, horizontālā un vertikālā gareniskā plakne, kas iet caur āmura centru, iet caur 2.7. punktā noteikto spoguļa centru. Svārsta svārstību gareniskais virziens ir paralēls transportlīdzekļa gareniskajai plaknei.

8.2.2.4. Ja saskaņā ar 8.2.2.2.1. un 8.2.2.2.2. punkta nosacījumiem, kas reglamentē regulējumu, atpakaļskata spoguļa daļas ierobežo āmura brīvu atgriešanos, trieciena punktu pārvieto virzienā, kas ir perpendikulārs attiecīgajai rotācijas vai šarnīra asij. To nepārvieto tālāk nekā vajadzīgs testa izpildīšanai.

To ierobežo tā, ka punkts, kurā notiek saskare ar āmuru, atrodas vismaz 10 mm no atstarojošās virsmas malas.

8.2.2.5. Tests ir šāds – āmuram ļauj krist no augstuma, kas atbilst svārsta stāvoklim 60° leņķī pret vertikāli, lai āmurs atsitas pret atpakaļskata spoguli brīdī, kad svārsts nonāk vertikālā stāvoklī.

8.2.2.6. Atpakaļskata spoguļus pakļauj triecienam dažādos turpmāk minētajos stāvokļos

8.2.2.6.1. 1. tests. Trieciena punkti ir noteikti 8.2.2.3. un 8.2.2.4. punktā. Trieciens ir tāds, lai āmurs atsistos pret atpakaļskata spoguļa atstarojošās virsmas pusi.

8.2.2.6.2. 2. tests. Trieciena punkti ir noteikti 8.2.2.3. un 8.2.2.4. punktā. Trieciens ir tāds, lai āmurs atsistos pret to atpakaļskata spoguļa pusi, kas ir pretēja atstarojošās virsmas pusei.

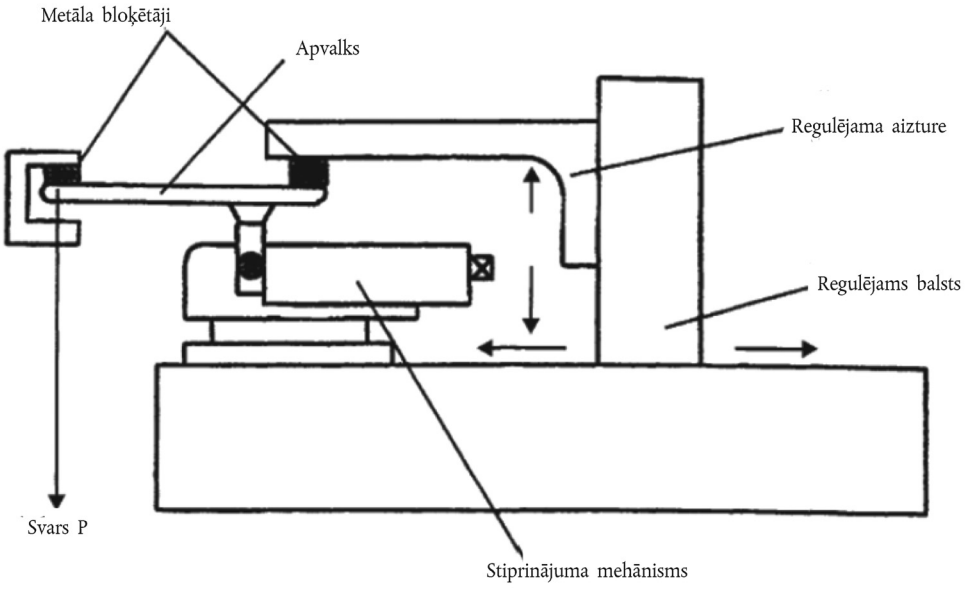
8.3. Kātam piestiprinātā turētāja lieces tests

8.3.1. Testa apraksts

8.3.1.1. Turētāju horizontāli ievieto ierīcē, lai stingri varētu iespīlēt stiprinājuma regulējamās daļas. Virzienā uz turētāja lielāko malu ar 15 mm platu fiksētu atduri, kas aptver turētāju visā platumā, nofiksē galu, kas atrodas vistuvāk stiprinājuma punktam uz regulējamās daļas.

8.3.1.2. Otrā galā turētājam uzliek atduri, kas ir identiska iepriekšminētai, lai var pielikt norādīto testa slodzi (sk. 2. attēlu).

8.3.1.3. Kā norādīts 2. attēlā, to turētāja galu, kas ir pretējs galam, kuram pieliek spēku, var iespīlēt, nevis vienkārši noturēt vietā.

2. attēls

Atpakaļskata spoguļu aizsargietvaru lieces testa iekārtas paraugs

8.3.2. Testē vienu minūti ar 25 kg slodzi.

8.4. Testu rezultāti

8.4.1. Testos, kas aprakstīti 8.2. punktā, svārsts atgriežas tā, ka balsta stāvokļa projekcija atbrīvošanas plaknē veido vismaz 20° leņķi attiecībā pret vertikāli.

8.4.1.1. Leņķa mērījumu precizitāte ir ± 1°.

8.4.2. Spogulis nesalūzt 8.2. un 8.3. punktā aprakstīto testu laikā. Spoguļa atstarojošās virsmas saplīšana tomēr ir pieļaujama, ja ir izpildīts viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

8.4.2.1. stikla šķembas joprojām turas pie turētāja aizmugures vai virsmas, kas stingri savienota ar turētāju; stikla daļēja atdalīšanās no tā aizmugures ir pieļaujama ar noteikumu, ka atstarpes starp plaisu nepārsniedz 2,5 mm. Pieļaujama sīku šķembu atdalīšanās no stikla virsmas trieciena punktā;

8.4.2.2. spogulis ir izgatavots no neplīstoša stikla.

9. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA

9.1. Ikviens atpakaļskata spogulis, kas apstiprināts saskaņā ar šiem noteikumiem, ir izgatavots atbilstīgi apstiprinātajam tipam, ievērojot no 6. līdz 8. punktam izklāstītās prasības.

9.2. Lai pārbaudītu, vai 9.1. punkta prasības ir izpildītas, izdara piemērotas ražošanas pārbaudes.

9.3. Apstiprinājuma turētājs jo īpaši:

9.3.1. nodrošina, lai atpakaļskata spoguļu kvalitātes kontroles procedūras būtu efektīvas;

9.3.2. viņam ir pieejams katra apstiprinātā tipa atbilstības pārbaudei vajadzīgais pārbaudes aprīkojums;

9.3.3. nodrošina, lai tiktu reģistrēti testa rezultāti un pievienotie dokumenti paliktu pieejami administratīvā dienesta noteikto laiku;

9.3.4. analizē katra tipa pārbaudes rezultātus, lai pārliecinātos par atkapaļskata spoguļu īpašībām un nodrošinātu to stabilitāti, ņemot vērā rūpnieciskajā ražošanā pieļaujamās novirzes;

9.3.5. nodrošina, lai katram atkapaļskata spoguļa tipam veiktu vismaz šo noteikumu 7. pielikumā noteiktos testus;

9.3.6. nodrošina, lai visus paraugus vai testa eksemplārus, kas liecina par neatbilstību attiecīgajam testa tipam, uzskatītu par pietiekamu iemeslu citai parauga ņemšanai vai citam testam. Veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atjaunotu attiecīgās ražošanas atbilstību.

9.4. Kompetentā iestāde, kas piešķīrusi tipa apstiprinājumu, jebkurā laikā var pārbaudīt katrai ražošanas vienībai piemērojamo kontroles metožu atbilstību.

9.4.1. Katrā apskatē inspektoram, kas ieradies uz vietas, uzrāda testu žurnālus un ražošanas kontroles ierakstus.

9.4.2. Inspektors var izlases veidā ņemt paraugus, kas tiks pārbaudīti izgatavotāja laboratorijā. Paraugu minimālo skaitu var noteikt, ņemot vērā izgatavotāja veikto pārbaužu rezultātus.

9.4.3. Ja kvalitātes līmenis šķiet nepietiekams vai ja liekas, ka vajag verificēt to pārbaužu ticamību, kas veiktas, piemērojot 9.4.2. punktu, inspektors atlasa paraugus, kurus nosūta tehniskajam dienestam, kurš ir veicis tipa apstiprinājuma testus.

9.4.4. Kompetentā iestāde var veikt visus šajos noteikumos paredzētos testus.

9.4.5. Parastais kompetentās iestādes noteiktais pārbaužu biežums ir vienu reizi divos gados. Ja kādas apskates laikā konstatē neapmierinošus rezultātus, tad kompetentā iestāde nodrošina, lai pēc iespējas ātri tiktu veikti visi vajadzīgie pasākumi ražošanas atbilstības atjaunošanai.

10. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU

10.1. Apstiprinājumu, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirts attiecībā uz atkapaļskata spoguļu tipu, var atsaukt, ja netiek izpildītas iepriekšminētās prasības.

10.2. Ja nolīguma valsts, kas piemēro šos noteikumus, atsauc apstiprinājumu, kuru tā iepriekš piešķīrusi, tā, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā, nekavējoties par to informē citas nolīguma valstis, kas piemēro šos noteikumus.

11. ATKAPAĻSKATA SPOGUĻA TIPA APSTIPRINĀJUMA IZMAIŅAS UN PAPLAŠINĀŠANA

11.1. Visus atpakaļskata spoguļa tipa pārveidojumus paziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas apstiprinājusi šo atkapaļskata spoguļa tipu. Šī struktūrvienība var:

11.1.1. atzīt, ka izdarītajām izmaiņām nevarētu būt ievērojamas negatīvas sekas, un atkapaļskata spogulis vēl joprojām atbilst prasībām, vai

11.1.2. par testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam pieprasīt papildu testa protokolu.

11.2. Apstiprinājuma apliecinājumu vai atteikumu, kurā norādītas izdarītās izmaiņas, atbilstoši iepriekš 5.3. punktā izklāstītajai procedūrai paziņo šā nolīguma līgumslēdzējām pusēm.

11.3. Kompetentā iestāde, kas izdod apstiprinājuma paplašinājumu, piešķir tam sērijas numuru un informē par to pārējās 1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā.

12. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA

Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu atpakaļskata spoguļa tipu, tas attiecīgi informē iestādi, kas piešķīrusi apstiprinājumu. Pēc atbilstoša paziņojuma saņemšanas šī iestāde, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā, par to informē citas 1958. gada nolīguma dalībvalstis, kas piemēro šos noteikumus.

II. ATPAKAĻSKATA SPOGUĻU UZSTĀDĪŠANA

13. DEFINĪCIJAS

Šajos noteikumos

13.1. "maksimālais paredzētais ātrums" ir ātrums, kas precizēts šo noteikumu 16.2. punktā;

13.2. "transportlīdzekļa tips attiecībā uz atpakaļskata spoguļiem" ir transportlīdzekļi, kam turpmāk minētie galvenie aprīkojumi ir vienādi:

13.2.1. transportlīdzekļa ģeometrijas parametri, kas varētu ietekmēt atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu;

13.2.2. konkrētā atpakaļskata spoguļa novietojumi un tipi.

14. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

14.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu iesniedz transportlīdzekļa izgatavotājs vai viņa pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

14.2. Tam pievieno turpmāk minētos dokumentus trīs eksemplāros un sniedz šādas sīkas ziņas:

14.2.1. transportlīdzekļa tipa aprakstu attiecībā uz iepriekš 13.2. punktā minētajiem aspektiem;

14.2.2. to elementu sarakstu, kas nepieciešamas transportlīdzeklī uzstādīto atpakaļskata spoguļu identificēšanai;

14.2.3. rasējumus, kuros redzams atpakaļskata spoguļa un tā uzstādīšanai vajadzīgo elementu novietojums uz transportlīdzekļa.

14.3. Apstiprināmā transportlīdzekļa tipa paraugu nodod tehniskajam dienestam, kas ir atbildīgs par apstiprināšanas testu izpildi.

14.4. Kompetentā iestāde pirms tipa apstiprinājuma piešķiršanas pārbauda, vai ir paredzēti pasākumi, kas garantē efektīvu ražojumu atbilstības kontroli.

15. APSTIPRINĀJUMS

15.1. Ja saskaņā ar 14. punktu apstiprinājumam iesniegtais transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu 16. punkta prasībām, tam piešķir apstiprinājumu.

15.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 00 noteikumu sākotnējai redakcijai) norāda uz grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai. Viena un tā pati līgumslēdzēja puse nepiešķir tādu pašu numuru citam transportlīdzekļa tipam.

15.3. Paziņojumu par transportlīdzekļa tipa apstiprināšanu vai apstiprinājuma paplašināšanu, vai noraidīšanu atbilstoši šiem noteikumiem dara zināmu 1958. gada nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kuras paraugs sniegts šo noteikumu 2. pielikumā.

15.4. Katram transportlīdzeklim, kas atbilst tipam, kurš ir apstiprināts saskaņā ar šiem noteikumiem, skaidri redzamā un viegli pieejamā vietā, kas norādīta apstiprinājuma veidlapā, piestiprina starptautiski atzītu apstiprinājuma zīmi, kuru veido:

15.4.1. aplis, kura iekšpusē ir burts E, kam seko tās valsts atšķirības numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu ([4]);

15.4.2. šo noteikumu numurs, kam seko burts R, domuzīme un apstiprinājuma numurs, pa labi no 15.4.1. punktā aprakstītā apļa.

15.5. Ja transportlīdzeklis atbilst apstiprinātajam transportlīdzekļa tipam saskaņā ar vienu vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti nolīgumam, tad valstī, kurā piešķīra apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, nav jāatkārto 15.4.1. punktā noteiktais simbols; šādā gadījumā noteikumu un apstiprinājuma numurus, un visu to noteikumu papildu simbolus, saskaņā ar kuriem piešķirts apstiprinājums valstī, kas piešķīrusi apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, novieto vertikālās kolonās pa labi no 15.4.1. punktā noteiktā simbola.

15.6. Apstiprinājuma zīme ir skaidri salasāma un neizdzēšama.

15.7. Apstiprinājuma zīme atrodas izgatavotāja piestiprinātās transportlīdzekļa datu plāksnes tuvumā vai uz tās.

15.8. Šo noteikumu 4. pielikumā sniegti apstiprinājuma zīmes izvietojuma piemēri.

16. PRASĪBAS

16.1. Transportlīdzeklis atbilst šādām prasībām:

16.1.1. transportlīdzeklī uzstāda atbilstīgi šiem noteikumiem apstiprinātus L klases tipa atpakaļskata spoguļu tipus;

16.1.2. atpakaļskata spoguļus nostiprina tā, lai tie normālos lietošanas apstākļos nekustētos.

16.2. Skaits

16.2.1. Visiem divriteņu transportlīdzekļiem, kuru maksimālais paredzētais ātrums nepārsniedz 50 km/h, jābūt aprīkotiem ar vismaz vienu atpakaļskata spoguli. Ja ir tikai viens atpakaļskata spogulis, tam jābūt uzstādītam transportlīdzekļa kreisajā pusē valstīs, kur ir labās puses ceļu satiksme, un transportlīdzekļa labajā pusē valstīs, kur ir kreisās puses ceļu satiksme.

([4]) Skatīt 5.4.1. punkta 3. zemsvītras piezīmi.

16.2.2. Visiem divriteņu transportlīdzekļiem, kuru maksimālais paredzētais ātrums pārsniedz 50 km/h, un visiem trīsriteņu transportlīdzekļiem jābūt aprīkotiem ar diviem atpakaļskata spoguļiem: viens transportlīdzekļa kreisajā un otrs – labajā pusē.

16.3. Vieta

16.3.1. Atpakaļskata spoguļi jāuzstāda vai jānoregulē tā, lai attālums no atstarojošās virsmas centra, mērot horizontālā plaknē, būtu vismaz 280 mm uz āru no gareniskās vertikālās plaknes, kura šķērso transportlīdzekļa stūres statņa centru. Pirms izdara mērījumus, stūri novieto pozīcijā taisni uz priekšu, un spoguli(-ļus) noregulē tā(to) normālajā pozīcijā.

16.4. Korekcijas

16.4.1. Atpakaļskata spogulis(-ļi) ir tāds(-i), lai vadītājs to(tos) varētu noregulēt normālā braukšanas stāvoklī.

17. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA

17.1. Transportlīdzeklis, kas apstiprināts saskaņā ar šiem noteikumiem, ir izgatavots atbilstīgi apstiprinātajam tipam, izpildot prasības, kuras izklāstītas 16. punktā.

17.2. Lai pārbaudītu, vai 17.1. punkta prasības ir izpildītas, veic piemērotas ražošanas pārbaudes.

17.3. Apstiprinājuma turētājs jo īpaši:

17.3.1. nodrošina, lai būtu efektīvas transportlīdzekļu kvalitātes kontroles procedūras attiecībā uz visiem aspektiem, kas saistīti ar 16. punktā izklāstīto prasību izpildi;

17.3.2. nodrošina, lai katrs transportlīdzekļa tips būtu pietiekami pārbaudīts attiecībā uz atpakaļskata spoguļu skaitu un tipu un izmēriem, kas svarīgi to pareizai uzstādīšanai, ar mērķi nodrošināt, ka visi ražošanā esošie transportlīdzekļi atbilst specifikācijām, kas noteiktas transportlīdzeklim, kurš bija pieteikts tipa apstiprinājumam;

17.3.3. nodrošina, ka gadījumā, ja saskaņā ar 17.3.2. punktu veiktās pārbaudes liecina par viena vai vairāku transportlīdzekļu neatbilstību 16. punktā izklāstītajām prasībām, tiek veikti visi vajadzīgie pasākumi attiecīgās ražošanas atbilstības atjaunošanai.

17.4. Kompetentā iestāde, kas piešķīrusi tipa apstiprinājumu, jebkurā laikā var pārbaudīt katrai ražošanas vienībai piemērojamo kontroles metožu atbilstību. Šī iestāde var arī izdarīt jebkādas sērijveidā ražotu transportlīdzekļu izlases pārbaudes attiecībā uz 16. punktā izklāstītajām prasībām.

17.5. Ja pārbaudēs, ko veic saskaņā ar 17.4. punktu, tiek reģistrēti neapmierinoši rezultāti, tad kompetentā iestāde nodrošina, lai pēc iespējas ātrāk tiktu veikti visi vajadzīgie pasākumi ražošanas atbilstības atjaunošanai.

18. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU

18.1. Apstiprinājumu, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirts attiecībā uz transportlīdzekļu tipu, var atsaukt, ja netiek izpildītas iepriekšminētās prasības.

18.2. Ja kāda no šā nolīguma līgumslēdzējām pusēm, kas piemēro šos noteikumus, atsauc savu agrāk piešķirto apstiprinājumu, tai tūlīt par to jāpaziņo pārējām līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot tam paziņojuma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 2. pielikumā dotajam paraugam.

19. TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA APSTIPRINĀJUMA PĀRVEIDOŠANA UN PAPLAŠINĀŠANA

19.1. Visus transportlīdzekļa tipa pārveidojumus paziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas apstiprinājusi šo transportlīdzekļa tipu. Šī struktūrvienība var:

19.1.1. atzīt, ka izdarītajām izmaiņām nevarētu būt ievērojamas negatīvas sekas, un transportlīdzeklis vēl joprojām atbilst prasībām; vai

19.1.2. par testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam pieprasīt papildu testa protokolu.

19.2. Apstiprinājuma apliecinājumu vai atteikumu, kurā norādītas izdarītās izmaiņas, atbilstoši iepriekš 15.3. punktā izklāstītajai procedūrai paziņo šā nolīguma līgumslēdzējām pusēm.

19.3. Kompetentā iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma paplašinājumu, piešķir tam sērijas numuru un informē citas 1958. gada nolīguma dalībvalstis, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā.

20. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA

Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā izbeidz ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināto transportlīdzekļa tipu, tas par to informē iestādi, kas piešķīrusi apstiprinājumu. Pēc šā paziņojuma saņemšanas iestāde informē pārējās 1958. gada nolīguma puses, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā.

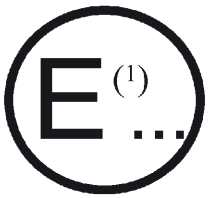
21. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENĪBU NOSAUKUMS UN ADRESE

1958. gada nolīguma Līgumslēdzējas puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī to administratīvo struktūrvienību nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu, tā paplašinājumu vai noraidījumu, vai atsaukšanu.

1. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par (2): APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU
APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANU
APSTIPRINĀJUMA ATTEIKŠANU
APSTIPRINĀJUMA ATSAUKŠANU
PILNĪGU RAŽOŠANAS IZBEIGŠANU

atpakaļskata spoguļa tipam saskaņā ar Noteikumiem Nr. 81.

Apstiprinājuma Nr. ..... Paplašinājuma Nr. .....

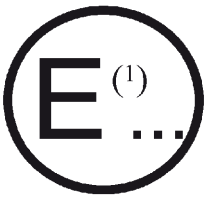
1. Ierīces tirdzniecības nosaukums vai preču zīme: .....
2. Aprīkojuma veids: .....
3. Īss apraksts, ietverot jo īpaši šādu informāciju:
3.1. Galvenie izmēri atstarojošajai virsmai
3.2. Izliekuma nominālais rādiuss atstarojošajai virsmai
4. Izgatavotāja nosaukums un adrese: .....
5. Ja nepieciešams, izgatavotāja pārstāvja vārds un adrese: .....
6. Aprīkojums nodots apstiprināšanai (datums): .....
7. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests: .....
8. Šā dienesta izsniegtā ziņojuma datums: .....
9. Minētā dienesta izdotā ziņojuma numurs: .....
10. Transportlīdzekļi, kuriem aprīkojums paredzēts: .....
11. Apstiprinājums ir piešķirts/atteikts/paplašināts/atsaukts (2)
12. Apstiprinājuma paplašināšanas pamatojums: .....
13. Vieta: .....
14. Datums: .....
15. Paraksts: .....
16. Šim paziņojumam pievieno apstiprinājuma piešķīrējam administratīvajam dienestam nosūtītajā apstiprinājuma dokumentu kopā iekļauto dokumentu sarakstu.

(1) Tās valsts pazīšanas numurs, kas apstiprinājumu ir piešķīrusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi (apstiprināšanas nosacījumus sk. šajos noteikumos).
(2) Lieko svītrot.

2. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par (2): APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU
APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANU
APSTIPRINĀJUMA ATTEIKŠANU
APSTIPRINĀJUMA ATSAUKŠANU
PILNĪGU RAŽOŠANAS IZBEIGŠANU

transportlīdzekļa tipam attiecībā uz atpakaļskata spoguļu uzstādīšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 81

Apstiprinājuma Nr. ..... Paplašinājuma Nr. .....

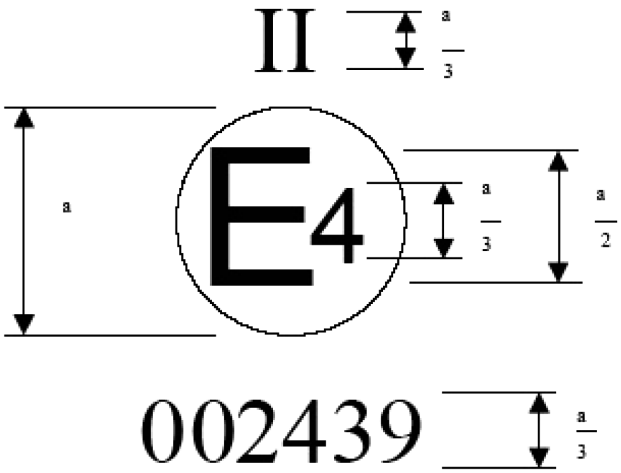
1. Transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme: .....
2. Transportlīdzekļa tips: .....
3. Transportlīdzekļa maksimālais paredzētais ātrums: ≤ 50 km/h / > 50 km/h (2)
4. Izgatavotāja nosaukums un adrese: .....
5. Ja nepieciešams, izgatavotāja pārstāvja vārds un adrese: .....
6. Atpakaļskata spoguļa(-u) tirdzniecības zīme vai preču zīme: .....
7. Atpakaļskata spoguļa apstiprinājuma zīme: .....
8. Transportlīdzeklis nodots apstiprināšanai (datums): .....
9. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests: .....
10. Šā dienesta izsniegtā ziņojuma datums: .....
11. Minētā dienesta izdotā ziņojuma numurs: .....
12. Apstiprinājums ir piešķirts/atteikts/paplašināts/atsaukts (2)
13. Apstiprinājuma paplašināšanas pamatojums: .....
14. Vieta: .....
15. Datums: .....
16. Paraksts: .....
17. Šim paziņojumam pievieno apstiprinājuma piešķīrējam administratīvajam dienestam nosūtītajā apstiprinājuma dokumentu kopā iekļauto dokumentu sarakstu.

(1) Tās valsts pazīšanas numurs, kas apstiprinājumu ir piešķīrusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi (apstiprināšanas nosacījumus sk. šajos noteikumos).
(2) Lieko svītrot.

3. PIELIKUMS

ATPAKAĻSKATA SPOGUĻA APSTIPRINĀJUMA ZĪMES IZVIETOJUMS

(Skatīt noteikumu 5.4. punktu)

a = vismaz 8 mm

Iepriekšējā apstiprinājuma zīme, kas piestiprināta atpakaļskata spogulim, norāda uz to, ka tas ir L tipa atpakaļskata spogulis, ko/kas ar apstiprinājuma numuru 002439 apstiprinājusi/apstiprināts Holande(-ē) (E 4). Pirmie divi apstiprinājuma numura cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. 81 prasībām to sākotnējā redakcijā.

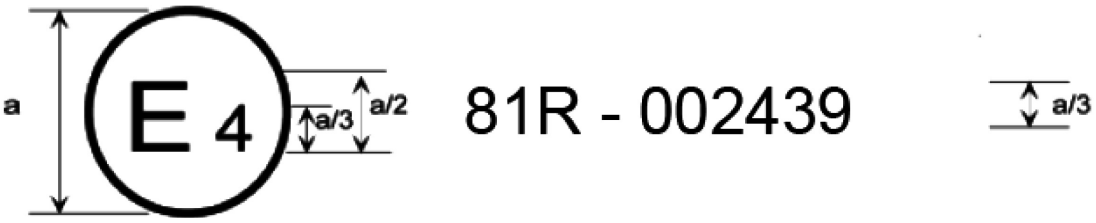
Piezīme: Apstiprinājuma numurs un papildu simboli ir jānovieto tuvu pie apļa un virs vai zem burta "E", vai pa kreisi vai pa labi no šī burta. Visiem apstiprinājuma numura cipariem jābūt vienā un tajā pašā burta "E" pusē un jābūt vērstiem tajā pašā virzienā. Papildu simbolam jābūt diametrāli pretī apstiprinājuma numuram. Lai nepieļautu iespēju, ka ciparus un simbolus var sajaukt, tipa apstiprinājuma numuru nedrīkst apzīmēt ar romiešu cipariem.

4. PIELIKUMS

TRANSPORTLĪDZEKĻA APSTIPRINĀJUMA ZĪMES IZVIETOJUMS ATIECĪBĀ UZ ATPAKAĻSKATA SPOGUĻU UZSTĀDĪŠANU

A paraugs

(Skatīt noteikumu 15.4. punktu)

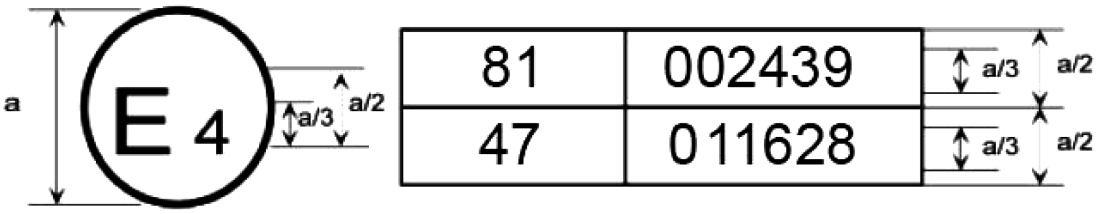

a = vismaz 8 mm

Šī apstiprinājuma zīme, kas piestiprināta transportlīdzeklim, apzīmē Nīderlandē (E 4) apstiprinātu transportlīdzekļa tipu atbilstoši noteikumiem Nr. 81 ar apstiprinājuma numuru 002439. Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts atbilstoši Noteikumu Nr. 81 prasībām to sākotnējā redakcijā.

B paraugs

(Skatīt noteikumu 15.5. punktu)

a = vismaz 8 mm

Pie transportlīdzekļa piestiprinātā augstāk minētā apstiprinājuma zīme norāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 81 un 47 ([1]). Pirmie divi cipari apstiprinājuma numurā norāda, ka laikā, kad attiecīgie apstiprinājumi piešķirti, Noteikumi Nr. 81 nebija grozīti, bet Noteikumos Nr. 47 jau bija iekļauta 01. grozījumu sērija.

([1]) Otrais skaitlis dots vienīgi kā piemērs.

5. PIELIKUMS

ATSTAROŠANĀS SPĒJAS NOTEIKŠANAS TESTA METODE

1. DEFINĪCIJAS

1.1. CIE standarta izstarotājs A: ([1])

λ	$\bar{x}$	(λ)
600	1,062	2
620	0,854	4
650	0,283	5

1.2. CIE standarta avots A ([1]): gāzes volframa kvēlspuldze, kas darbojas korelētas krāsas temperatūrā T_{68} = 2 855,6 K.

1.3. CIE 1931 standarta kolorimetrisks uztvērējs ([1]): starojuma uztvērējs, kura kolorimetriskie parametri atbilst spektrālajām trihromatiskajām vērtībām $\bar{x}(\lambda)$, $y(\lambda)$, $z(\lambda)$ (skatīt tabulu).

1.4. CIE spektrālās trihromatiskās vērtības ([1]): līdzvērtīga enerģijas spektra spektrālo elementu trihromatiskās vērtības CIE (XYZ) sistēmā.

1.5. Fotoperiodiskā redze ([1]): redzamība ar neapbruņotu aci, kad tā ir pielāgojusies spilgtumam, kas atbilst vismaz vairākām kandelām uz kvadrātmetru.

2. IEKĀRTA

2.1. Vispārīgi

2.1.1. Iekārta sastāv no gaismas avota, testa parauga turētāja, uztvērēja ar fotodetektoru un rādījumu skalu (skatīt 1. attēlu) un ārējās gaismas iedarbības novēršanas līdzekļa.

2.1.2. Uztvērējā var atrasties gaismu integrējoša lode, lai atvieglotu neplakanu (izliektu) spoguļu atstarojuma noteikšanu (skatīt 2. attēlu).

2.2. Gaismas avota un uztvērēja spektrālie parametri

2.2.1. Gaismas avots ir veidots no CIE standarta avota A un ar to saistītas optiskas iekārtas, ar ko nodrošina gandrīz paralēlu gaismas staru kūli. Ieteicams izmantot sprieguma stabilizētāju, lai iekārtas darbības laikā saglabātu fiksētu lampas spriegumu.

2.2.2. Uztvērējā jābūt fotodetektoram, kura spektrālie rādījumi ir proporcionāli CIE (1931) standarta kolorimetriskā uztvērēja fotooptiskajai spilgtuma funkcijai (skatīt tabulu). Var izmantot jebkuru citu izstarotāja – filtra – uztvērēja kombināciju, kas nodrošina ekvivalentu CIE standarta izstarotāju A un fotooptisko redzamību. Ja uztvērējā izmanto integrējošo lodi, lodes iekšējo virsmu pārklāj ar matētu (difuzīvu) spektrāli neselektīvu baltu pārklājumu.

2.3. Ģeometriskie nosacījumi

2.3.1. Vēlams, lai pilnā staru kūļa leņķis (0) ir 0,44 ± 0,09 rad (25 ± 5°) no perpendikula attiecībā pret testējamo virsmu, un tam nav jāpārsniedz pielaides augšējā robeža (t.i., 0,53 rad vai 30°). Uztvērēja ass veido leņķi (0) ar šo perpendikulu, kas ir vienāds ar leņķi, kuru veido pilnais staru kūlis (skatīt 1. attēlu). Saskaroties ar testējamo virsmu, krītošā staru kūļa diametrs nav mazāks par 19 mm. Atstarotais stars nav lielāks kā fotodetektora jutīgā virsma, pārklāj ne mazāk kā 50 % no šīs virsmas un, cik iespējams, pārklāj to pašu virsmas segmentu, kas tika pārklāts iekārtas kalibrēšanas laikā.

2.3.2. Ja uztvērējā izmanto integrējošo lodi, lodes minimālais diametrs ir 127 mm. Atveres paraugam un krītošajam staru kūlim lodē ir tik lielas, lai pa tām iekļūtu viss krītošais un atstarotais staru kūlis. Fotodetektoru novieto tā, lai tas neuztvertu tiešu gaismu ne no pilnā, ne arī no atstarotajiem staru kūļiem.

([1]) Definīcijas avots ir CIE izdevums 50 (45) *International Electronical Vocabulary, Group 45, Lighting.*

2.4. Fotodetektora rādījumu skalas elektriskie parametri

Fotodetektora rādījums, ko nolasa no rādījumu skalas, ir gaismas jutīgās virsmas gaismas intensitātes lineāra funkcija. Lai atvieglotu reducēšanu līdz 0 un kalibrēšanas koriģēšanu, paredz (elektriskus un/vai optiskus) līdzekļus. Šie līdzekļi neietekmē instrumenta linearitāti vai spektrālos parametrus. Uztvērēja – rādījumu skalas precizitāte ir ± 2 % no pilnas skalas vai ± 10 % no nolasījuma lieluma – atkarībā no tā, kurš procents ir mazāks.

2.5. Parauga turētājs

Šim mehānismam testa paraugs jāfiksē tā, lai avota balsta un uztvērēja asis krustotos uz atstarojošās virsmas. Atstarojošā virsma var atrasties spoguļa parauga iekšpusē vai arī vienā vai otrā pusē atkarībā no tā, vai tas ir spogulis ar "pirmo virsmu", "otro virsmu" vai prizmatisks "atlokāma tipa" spogulis.

3. PROCEDŪRA

3.1. Tiešās kalibrēšanas metode

3.1.1. Tiešajā kalibrēšanas metodē par atskaites standartu izmanto gaisu. Šo metodi piemēro iekārtām, kas konstruētas tā, lai varētu veikt kalibrēšanu 100 % punktā, iešūpojot uztvērēju vajadzīgajā vietā tieši uz gaismas avota ass (skatīt 1. attēlu).

3.1.2. Izmantojot šo metodi, dažos gadījumos (piemēram, veicot zema atstarojuma virsmu mērījumus) vēlams izmantot kalibrēšanas starppunktu (starp 0 un 100 % uz skalas). Šādā gadījumā optiskajā ceļā ievieto neitrāla blīvuma filtru, kura caurlaidība ir zināma, un pēc tam koriģē kalibrēšanas kontrolskalu, līdz var nolasīt neitrālā blīvuma filtra caurlaidību procentos. Šo filtru noņem pirms atstarojuma mērījumu veikšanas.

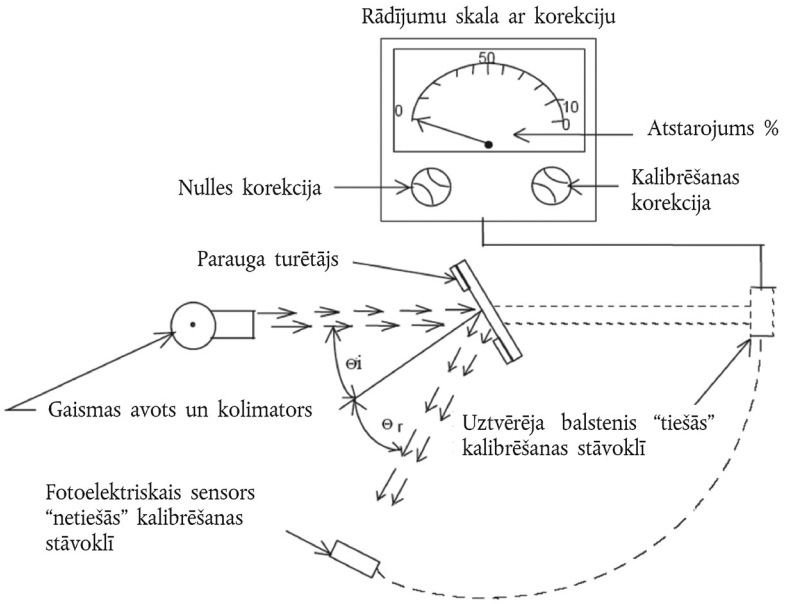
3.2. Netiešās kalibrēšanas metode

Netiešās kalibrēšanas metodi piemēro, ja iekārtai ir fiksēta avota un uztvērēja ģeometrija. Vajadzīgs atbilstīgi kalibrēts un uzturēts atstarojuma standarts. Vēlams, lai šis atskaites standarts ir plakans spogulis, kura atstarojuma vērtība pēc iespējas vairāk līdzinās testa paraugu atstarojuma vērtībai.

3.3. Neplakana (izliekta) spoguļa mērījumi

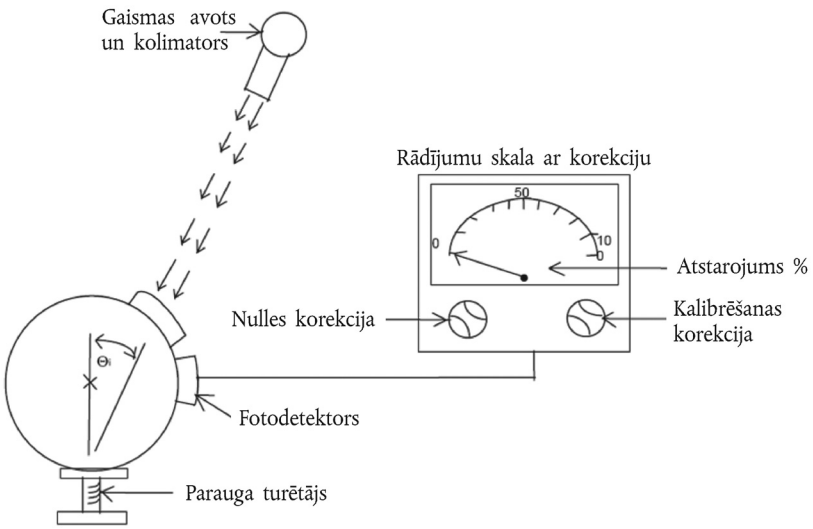
Izliekto spoguļu atstarojuma noteikšanā jāizmanto iekārtas, kuru uztvērējā ir integrējošā lode (skatīt 2. attēlu). Ja instrumenta rādījumu skala atskaites standarta spogulim ar E % atstarojumu uzrāda n_e dalījumus, nezināma atstarojuma spoguļa nx dalījumi saskaņā ar šādu formulu atbildīs X % atstarojumam:

$$X = E \frac{n_x}{n_e}$$

1. attēls

Vispārīgi attēlots reflektometrs, kas demonstrē divu kalibrēšanas metožu shēmu

2. attēls

Vispārīgi attēlots reflektometrs ar integrējošu lodi uztvērējā

CIE 1931 STANDARTA KOLORIMETRISKĀ UZTVĒRĒJA SPEKTRĀLĀS TRIHROMATISKĀS VĒRTĪBAS [1]

(Šīs tabulas avots ir CIE izdevums 50 (45) (1970))

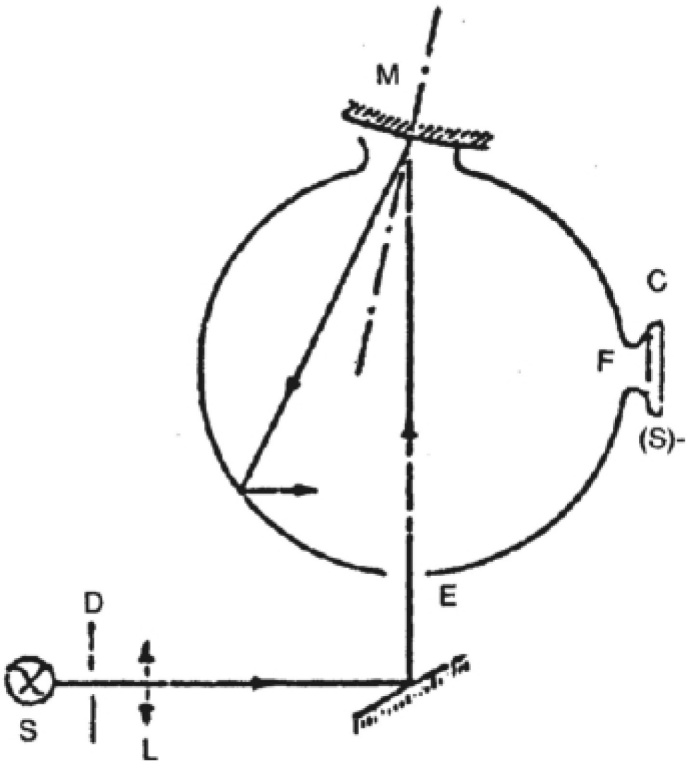
λ nm	x (λ)	$\bar{y}(\lambda)$	$\bar{z}(\lambda)$
380	0,0014	0,0000	0,0065
390	0,0042	0,0001	0,0201
400	0,0143	0,0004	0,0679
410	0,0435	0,0012	0,2074
420	0,1344	0,0040	0,6456
430	0,2839	0,0116	1,3856
440	0,3483	0,0230	1,7471
450	0,3362	0,0380	1,7721
460	0,2908	0,0600	1,6692
470	0,1954	0,0910	1,2876
480	0,0956	0,1390	0,8130
490	0,0320	0,2080	0,4652
500	0,0049	0,3230	0,2720
510	0,0093	0,5030	0,1582
520	0,0633	0,7100	0,0782
530	0,1655	0,8620	0,0422

λ nm	x (λ)	$\bar{y}(\lambda)$	$\bar{z}(\lambda)$
540	0,2904	0,9540	0,0203
550	0,4334	0,9950	0,0087
560	0,5945	0,9950	0,0039
570	0,7621	0,9520	0,0021
580	0,9163	0,8700	0,0017
590	1,0263	0,7570	0,0011
600	1,0622	0,6310	0,0008
610	1,0026	0,5030	0,0003
620	0,8544	0,3810	0,0002
630	0,6424	0,2650	0,0000
640	0,4479	0,1750	0,0000
650	0,2335	0,1070	0,0000
660	0,1649	0,0610	0,0000
670	0,0874	0,0320	0,0000
680	0,0468	0,0170	0,0000
690	0,0227	0,0082	0,0000
700	0,0114	0,0041	0,0000
710	0,0058	0,0021	0,0000
720	0,0029	0,0010	0,0000
730	0,0014	0,0005	0,0000
740	0,0007	0,0002 [2]	0,0000
750	0,0003	0,0001	0,0000
760	0,0002	0,0001	0,0000
770	0,0001	0,0000	0,0000
780	0,0000	0,0000	0,0000

[1] Saīsināta tabula. Vērtības $\bar{y}(\lambda) = V(\lambda)$ ir noapaļotas līdz četrām decimāldaļām.
[2] 1966. gadā mainīts (no 3 uz 2).

Paskaidrojošs attēls

Sfērisko spoguļu atstarojuma faktora mērīšanas ierīces paraugs

C = uztvērējs

D = diafragma

E = ieejas logs

F = mērījuma logs

L = lēca

M = objekta logs

S = gaismas avots

(S) = integrējošā lode

6. PIELIKUMS

ATPAKAĻSKATA SPOGUĻA ATSTAROJOŠĀS VIRSMAS IZLIEKUMA "r" RĀDIUSA NOTEIKŠANAS PROCEDŪRA

1. Mērījumi

1.1. Aprīkojums

Izmanto attēlā aprakstīto "sferometru".

1.2. Mērījumu punkti

1.2.1. Izliekuma pamatrādiusus mēra trijos punktos, kas atrodas pēc iespējas tuvāk punktiem, kas atrodas 1/3, 1/2 un 2/3 no tā atstarojošās virsmas loka, kas ir paralēla lielākajam spoguļa izmēram un iet cauri tā centram un uz loka, kas ir perpendikulārs pret to.

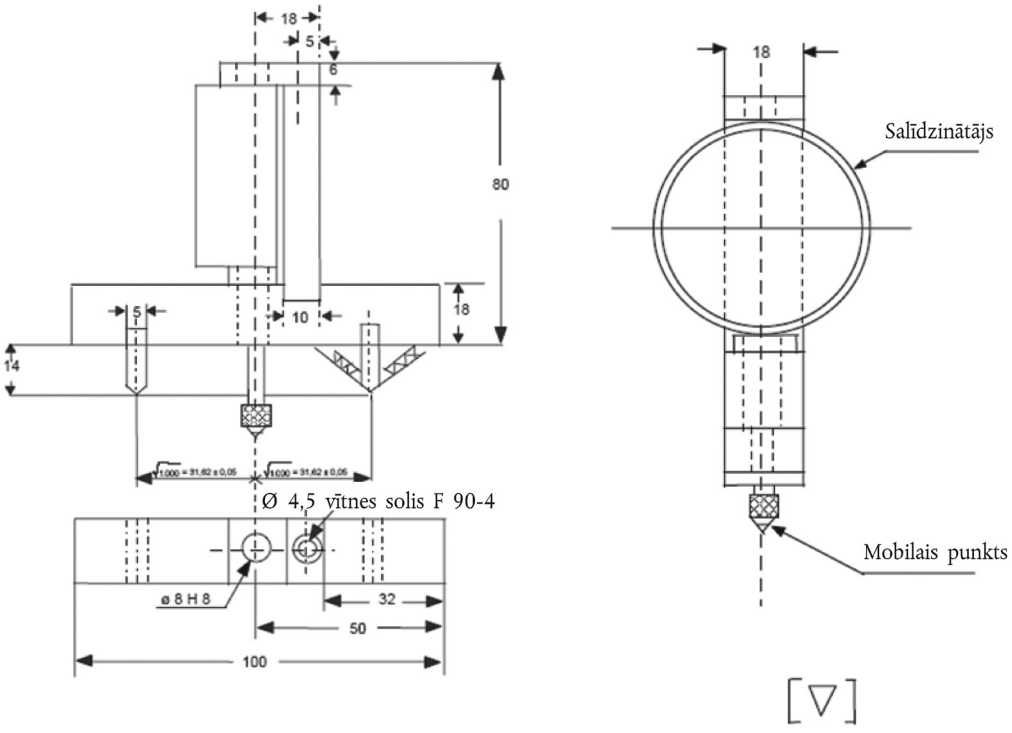
1.2.2. Ja spoguļa izmēra dēļ nav iespējams veikt mērījumu šā pielikuma 1.2.1. punktā noteiktajos virzienos, par testiem atbildīgie tehniskie dienesti var veikt mērījumus minētajā punktā divos perpendikulāros virzienos pēc iespējas tuvāk iepriekšminētajiem virzieniem.

2. Izliekuma "r" rādiusa aprēķināšana

"r", ko izsaka mm, aprēķina pēc šādas formulas:

$$r = \frac{r_{p1} + r_{p2} + r_{p3}}{3}$$

kur r_{p1} = izliekuma rādiuss pirmajā mērījuma punktā, r_{p2} = izliekuma rādiuss otrajā mērījuma punktā un r_{p3} = izliekuma rādiuss trešajā mērījuma punktā.

[▽]

7. PIELIKUMS

RAŽOŠANAS ATBILSTĪBAS KONTROLE

1. DEFINĪCIJAS

Šajā pielikumā lieto šādas definīcijas:

"izlieces sistēmas veids" ir asu, rotācijas punktu un citu artikulācijas mehānismu noteikta kombinācija, kas nodrošina atpakaļskata spoguļa izliekšanos attiecīgā trieciena virzienā.

2. TESTI

Veic šādus atpakaļskata spoguļu testus.

2.1. Atstarojošā virsma

2.1.1. Izliekuma nominālā rādiusa pārbaude atbilstīgi šo noteikumu 6. pielikuma 2. punkta prasībām;

2.1.2. izliekuma rādiusu starpības mērīšana atbilstīgi šo noteikumu 7.2.2. punkta prasībām.

2.2. Izlieces sistēma

Triecientests atbilstīgi šo noteikumu 8.2. punkta prasībām.

3. TESTU BIEŽUMS UN REZULTĀTI

3.1. Izliekuma nominālā rādiusa pārbaude un izliekuma rādiusu starpību mērīšana

3.1.1. Biežums

Reizi trīs mēnešos veic vienu testu katram apstiprinājuma numuram un katram izliekuma nominālajam rādiusam.

3.1.2. Rezultāti

Visus mērījumu rezultātus reģistrē.

Ievēro šo noteikumu 7.2.2. punktā noteiktās maksimālās starpības.

3.2. Triecienizturības tests

3.2.1. Biežums

Reizi trīs mēnešos veic vienu testu katrai izlieces sistēmai un katrai pamatkonfigurācijai.

3.2.2. Rezultāti

Visus rezultātus reģistrē.

Ievēro šo noteikumu 8.4. punkta noteikumus.

3.3. Paraugu atlase

Testējamo paraugu atlasē ņem vērā katra atpakaļspoguļa veida saražoto daudzumu.